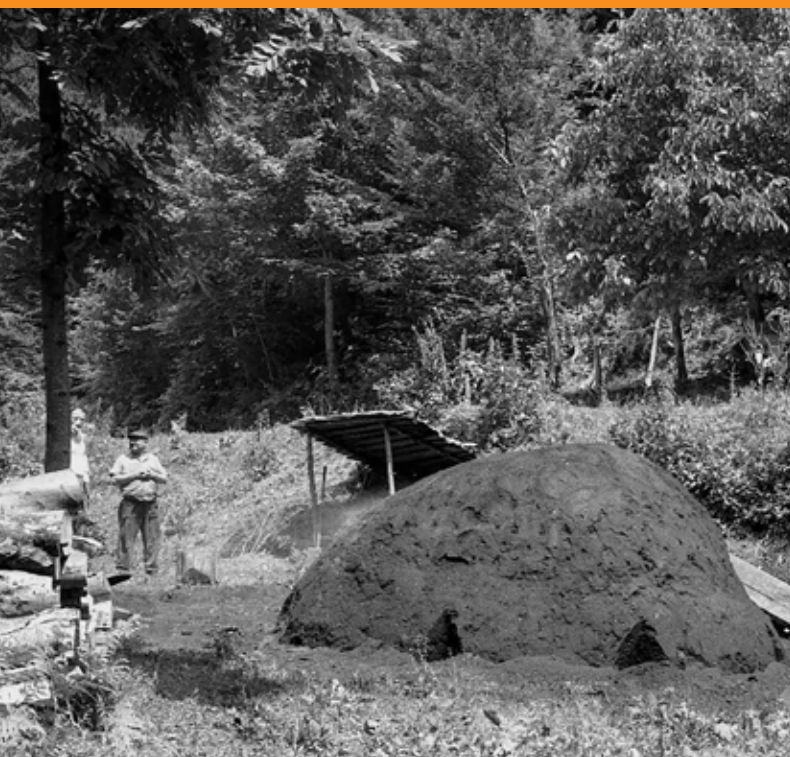

De branders van de Galgebossen

Op de Brandhoek, langs de rand van de Galgebossen, woonden en werkten eeuwen geleden de houtskoolbranders. Houtskool werd er gestookt in 'meilers': kleine ronde ovens uit klei en leem. Eerst werden gezaagde en geschilde stukken hout netjes gestapeld rondom het 'trekgat', waarin dagenlang een vuur smeulde. Door de hitte werd het hout omgezet tot houtskool. Het gestapelde hout en het vuur werden afgedekt met een koepel van klei en leem, voorzien van kleine openingen. De kunst bestond erin om het vuur van net voldoende zuurstof te voorzien zodat het niet doofde, maar ook niet ontvlamde.

Sloveense houtskoolbranders met authentieke meilers (kleine veldovens).
[Foto: Rado Mihevc, Sloveens etnologisch museum, opname 1963]

De wijk 't Hoeksken rond 1970, met de de hoppeast en oude woningen van voor de Eerste Wereldoorlog.

2. 19 maart 1814, valavond

Na 800m kom je bij een landelijke O-L-Vrouwkapel, hier sla je rechtsaf en wandel je op de landweg.

Het troepje stapt verder richting de Brandhouck. Ze bereiken 't Hoeksken, een afgelegen woonkern met herberg en drie kortwoonsten. Naast de herberg woont Michiel Capoen, de stokoude grootoom van Pieter, in een nog veel ouder vakwerkhuisje. Michiel is de laatste Vlamertingenaar die nog als brander in de Galgebossen werkte. Dat is nu al zeker 50 jaar geleden, nog ver voor de 'Franse colère' hier tekeerging, dat Michiel zijn laatste houtskooloven in het bos stookte. Als kind luisterde Pieter geboeid naar Michiels verhalen uit vervlogen tijden, toen enkele families 'boskanters' op de Brandhouck samenhokten en houtskool stookten in lage halfronde veldovens, de 'meilers'.

Pieter kijkt behoedzaam rond vooraleer op de lage voordeur aan te kloppen. Hij weet dat de oude Michiel de Fransen en hun oorlogen verwenst. Napoleon noemt hij "die Kleine Fransche Zot".

Na het brandproces werden de meilers ontmanteld en de houtskool verzameld. Houtskool diende als brandstof voor baksteenovens, smederijen en pottenbakkers. Het beroep van brander was lastig, vuil en vergde dagenlange zorg. Toen steenkool vanaf de 17de eeuw in gebruik kwam, doofde het ambacht uit. Enkel de naam 'Brandhoek' herinnert nog aan deze verdwenen ambachtelijke gemeenschap.

Op de **Britse militaire begraafplaats Hop Store** Cemetery rusten 250 Britten en 1 Canadees. Tijdens de eerste Wereldoorlog lag het grote hopmagazijn net buiten het bereik van de vijandelijke artillerie en diende als medische post. Wie toch aan zijn verwondingen overleed, werd vanaf mei 1915 hier begraven, beschermd door een haag en de bijgebouwen van het hopmagazijn. (Foto: Lieven Stubbe)

Niet te verwonderen: zijn in Oostenrijk gesneuvelde broer Johan, was Michiels petekind ...

De oude man opent traag zijn voordeur en wijkt verschrikt achteruit. "Goed volk, nonkel Michiel" stelt Pieter hem gerust. Michiel gromt, Pieter legt hem uit dat hij met enkele makkers wil onderduiken voor de rondtrekkende Franse militairen. Michiels ogen lichten op, hij laat het gezelschap binnen in zijn rokerige woning.

"Dank je nonkel. Kunnen we misschien ... ook iets te eten krijgen?" vraagt Pieter voorzichtig. Sommige van zijn gezellen hadden 2 tot 4 dagtochten achter de rug, maar vonden onderweg weinig te eten. Michiel kijkt de vermoeide gasten onderzoekend aan, mompelt iets binnensmonds, maar zet wel de kookpot, die op zijn haardvuur stond te pruttelen, op tafel: een doordeweekse stoofpot met aardappelen, repen spek, ajuin en karnemelk, flink gekruid met look. Met zijn oude, scherp geslepen dolkmes snijdt Michiel enkele hompen brood en ontkurkt zelfs de bierkruik.

De mannen kijken met grote, gulzige kinderoogen naar het voedsel. Er wordt niet veel gezegd. De pot staat in het midden, elk krijgt een lepel of vork om toe te tasten. Smakkende en slurpende geluiden vullen de kleine keuken.

Je wandelt langs twee hoeves. Vanaf de tweede hoeve wordt de landweg een onverharde wandeldreef met in 2019 aangeplante houtkanten en eikenbomen.

Net voor de zon helemaal ondergaat, neemt de bende afscheid. Ze stappen verder op de duistere, aarden veldweg van 't Hoekje richting de Galgebossen. De nacht is pikdonker, verder trekken wordt gevaarlijk. Maar Pieter weet een droge slaapplek te vinden: even verderop langs de dreef ligt 't Hof van t' Hoekske, dat zoals nog meer Vlamertingse hoeves tussen 1750 en 1800 uitgebreid en vernieuwd werd.